

Datum
2006-12-12

Vår referens
Helena Sundberg
08-686 1480
helena.sundberg@sl.se

Utkast/arbetsmaterial

Effekter av pendeltågstrafik till Bålsta

Bakgrund

Den 20 augusti, 2001, förlängdes SLs pendeltåg från Kungsängen till Bro och Bålsta, i Upplands län, Håbo kommun. Trafikutökningen var resultatet av ett samarbete mellan Upplands Lokaltrafik och SL, samt dess ägare.

Tidigare hade boende i Bålsta haft möjlighet att åka buss från Bålsta till Kungsängen för byte till SLs pendeltåg. För pendlare krävdes då ett lokalt periodkort för busstrafiken inom Håbo kommun samt för bussresan till Kungsängen (450 kronor per månad våren 2001). Därutöver krävdes ett 30-dagarskort med SL för resa med pendeltåget och SLs utbud i övrigt (450 kronor våren 2001).

Kostnaderna för den nya trafiken över länsgränsen reglerades i ett avtal mellan SL och Upplands Lokaltrafik. Detta innebar att Upplands Lokaltrafik skulle svara för merkostnaderna för trafiken sträckan Bro (Stockholms län) – Bålsta (Upplands län). Kostnaden reducerades med de merintäkter SL erhöll från helt nya resenärer. Dessutom infördes ett s k Bålsta-tillägg om 200 kronor per 30 dagar, som resenärerna fick betala utöver ordinarie pris för SLs 30-dagarskort (500 kronor hösten 2001). Även dessa merintäkter avräknades från trafik kostnaderna.

Inför trafikstarten beslutade Upplands Lokaltrafik att SLs 30-dagarskort med Bålsta-tillägg även skulle vara giltigt inom Håbo kommun. Det innebar att vid trafikstarten hösten 2001 blev kostnaderna för pendling Håbo kommun – Stockholms län, totalt 700 kronor per 30-dagar. Tidigare var kostnaderna 950 kronor för 30 dagar.

Förbättringar för resenärerna

Skillnaden i restid före och efter trafikförbättringen var markant. För en resenär från centrala Håbo till Stockholms innerstad, som tidigare åkt buss och bytt till pendeltåg i Kungsängen, minskade den totala restiden med närmare 20 minuter.

Postadress AB Storstockholms Lokaltrafik 105 73 Stockholm	Leveransadress Lindhagensgatan 100 Godsmottagningen 112 51 Stockholm	Telefon vx 08-686 1600 Fax 08-686 1606	E-post registrator@sl.se Internet sl.se	Bankgiro 5215-0364 Plusgiro 5 36 36-7 Org.nr 556013-0683
--	--	---	--	--

Genom samordning av priserna, och det faktum att Upplands Lokaltrafik godkände att SLs 30-dagarskort med Bålstatillägg även skulle gälla inom Håbo kommun, minskade månadskostnaden för en pendlare med 200-330 kronor i månaden.

Resandeutvecklingen

Trafikutökningen genomfördes i slutet av augusti, 2001. I syfte att följa upp trafikförändringen genomfördes en resvaneundersökning ombord på pendeltågen (sträckan Bro-Bålsta) dels i september 2001, dels i mars 2002. I undersökningarna intervjuades samtliga resenärer ombord på pendeltågen under en vardag. Det huvudsakliga syftet med undersökningen var att ta reda på hur resenärerna på pendeltåget rest före trafikutökningen.

September 2001

	Antal	%
<u>Antal resenärer totalt</u>	<u>1782</u>	<u>100%</u>
Tidigare pendlat med bil	140	8%
Tidigare pendlat med bil+pendeltåg/fjärrtåg	99	5%
Tidigare rest buss/pendel/t-bana	1 001	56%
Ej rest sträckan tidigare	542	30%

Som förväntat hade den största andelen resenärer, 56 procent, även tidigare rest kollektivt, med buss från Bålsta och byte främst i Kungsängen till SLs pendeltåg. Cirka 8 procent var resenärer som tidigare åkt bil hela sträckan mellan Bålsta och resans mål inom Stockholms län. Något färre, 5 procent, hade tidigare åkt bil till Kungsängen för att där byta till SLs pendeltåg.

Hela 30 procent av resenärerna hade överhuvudtaget inte tidigare rest den aktuella sträckan regelbundet. Det var huvudsakligen resenärer som tidigare inte ansett att tillgängligheten mellan Bålsta - Stockholm varit tillräckligt god för att pendla. Tillgängligheten kan här avse antingen restiden, priset eller en kombination.

Pendlingsområdet för Bålsta i Håbo kommun och dess innevånare vidgades med hjälp av den förbättrade kollektivtrafiken så att förvärvsarbetande och studerande gavs nya valmöjligheter till arbete och studier inom en rimlig pendlingstid/pendlingskostnad. Detta kan sägas vara ett mått som påverkar den regionala utvecklingen och tillväxten.

Att en så stor andel nygenererat resande uppstår inom en månad, är sannolikt mycket ovanligt. En viktig aspekt var dock att pendeltågsförlängningen diskuterats och planerats under många år. Såväl kommunföreträdare som t ex mäklare i bostadsannonser, informerade i ett tidigt skede att trafikförbättringen skulle komma till stånd. Kännedomen om trafikförbättringen torde därmed ha varit mycket god, relativt lång tid före premiärdagen.

